

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 10Csp/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419200131
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Oswaldová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2019:1419200131.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudkyňou JUDr. Miriam Oswaldovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanej: J. B., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. Q. XXXX/X, XXX XX Q., o zaplatenie 3.657,03 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.764,7 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.657,03 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov vo výške 103,39 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia, na účet žalobcu, a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Súd vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

III. Súd p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

IV. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 09.01.2019, doručenou tunajšiemu súdu dňa 14.01.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie nezaplatennej istiny 3.657,03 Eur, nezaplatených úrokov vo výške 103,39 Eur, úrokov z omeškania vo výške 1,42 Eur, úroku vo výške 8,90 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.657,03 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.657,03 Eur a nezaplatených úrokov vo výške 103,39 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia, poplatky za poistenie vo výške 2,86 Eur a náhrady trov konania titulom neuhradenia zostatku poskytnutého úveru. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 03.10.2017 uzatvoril žalobca so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX - Pôžička, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej peňažné prostriedky vo výške 4.000,- Eur, ktoré sa žalovaná zaviazala platiť v 96-tich pravidelných mesačných splátkach vo výške 58,41 Eur do 16.09.2025. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, a preto bola listom zo dňa 20.12.2018 vyzvaná na predčasné splatenie úveru. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej ku dňu predčasného zosplatnenia (20.12.2018) predstavovala sumu 3.824,70 Eur. Žalovaná uhradila žalobcovi do dňa zosplatnenia na istinu sumu 342,97 Eur. Žalovaná po zosplatnení úveru neuhradila žalobcovi žiadnu splátku.

2. Súd doručil žalovanej žalobu spolu s prílohami a výzvou na vyjadrenie sa k podanej žalobe na adresu trvalého pobytu dňa 21.03.2019, pričom táto sa k žalobe nevyjadrila, uplatnený nárok žalobcu nerozporovala.

3. Súd na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie na deň 06.06.2019 na ktoré sa nedostavil zástupca žalobcu. Predvolanie na pojednávanie mal vykázané riadne a včas dňa 29.04.2019. Dňa 03.05.2019 doručil súdu žiadosť ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti a požiadal, aby súd rozhodol bez jeho prítomnosti. Nedostavila sa žalovaná. Predvolanie na pojednávanie jej bolo doručené dňa 21.05.2019 - zásielku neprevzala v odbernej lehote. Súd v zmysle § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednával v neprítomnosti strán sporu.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: Návrh na vydanie platobného rozkazu zo dňa 09.01.2019 doručený súdu dňa 14.01.2019, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX - Pôžička zo dňa 03.10.2017, žiadosť s poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 03.10.2017, všeobecné obchodné podmienky Prima banka, a.s. s účinnosťou od 01.08.2017, obchodné podmienky pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s. s účinnosťou od 01.08.2017, sadzobník poplatkov I. časť - fyzické osoby (občania), opakované upozornenie zo dňa 17.10.2018, výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 20.12.2018, prehľad splácania do predčasného zosplatnenia, zápisnica o pojednávaní zo dňa 06.06.2019. Súd po vyhodnotení jednotlivých dôkazov, a to každého dôkazu jednotlivo a všetkých v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo a obsah súdneho spisu, ustálil nasledovný skutkový stav:

5. Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 03.10.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX - Pôžička (č.l. 6-7) na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej peňažné prostriedky vo výške 4.000,- Eur, ktoré sa žalovaná zaviazala platiť v 96-tich pravidelných mesačných splátkach vo výške 58,41 Eur do 16.09.2025. Nakoľko si žalovaná neplnil riadne svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, žalobca ju listom zo dňa 17.10.2018 (č.l. 33) vyzval, aby uhradila dlh, ktorý ku dňu vypracovania výzvy predstavoval sumu 138,42 Eur, inak žalobca pristúpi k zosplatneniu úveru. Vzhľadom k tomu, že žalovaná dlžnú sumu neuhradila, žalobca listom zo dňa 20.12.2018 (č.l. 34) oznámil žalovanej, že pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 20.12.2018 a zároveň ju vyzval na úhradu dlžnej sumy vo výške 3.824,70 Eur. Žalovaná uhradila žalobcovi do dňa zosplatnenia na istinu sumu 342,97 Eur. Žalovaná po zosplatnení úveru neuhradila žalobcovi žiadnu splátku.

6. Súd po právnej stránke posúdil vec nasledovne:

7. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

10. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania

13. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného k prvému dňu omeškania, dlžníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z. (v znení účinnom ku dňu omeškania) výška úrokov z omeškania je o 85percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Podľa § 10c nariadenia č. 87/1995 Z. z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

19. Strany sporu uzatvorili zmluvu o úvere, ktorá spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 v spojení s § 2 písm. a/, písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže žalobca poskytol žalovanej úver v rámci svojho podnikania a zároveň žalovaná nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Vzhľadom k tomu, že išlo o spotrebiteľský úver uzatvorená zmluva musí okrem všeobecných náležitostí spĺňať aj osobitné náležitosti ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch (§9). Po preskúmaní uzatvorenej zmluvy súd zistil, že táto obsahuje náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch.

20. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 03.10.2017 vznikol záväzkovo právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou, a to uzatvorením úverovej zmluvy č. XXXXXX - Pôžička, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 4.000,- Eur, ktorý mal byť splácaný v pravidelných 96-tich mesačných splátkach vo výške 58,41 Eur vždy k 15. dňu v mesiaci. Vo Všeobecných obchodných podmienkach patriacich k zmluve sú uvedené podmienky čerpania peňažných prostriedkov, splácania a podmienky neplnenia zmluvných povinností. Žalovaná si svoje povinnosti neplnila a splátky žalobcovi riadne neplatila, preto žalobca listom zo dňa 17.10.2018 vyzval žalovanú na úhradu dlžných splátok s tým, že v prípade ich neuhradenia pristúpi k zosplatneniu úveru. Nakoľko žalovaná dlžné splátky neuhradila, žalobca listom zo dňa 20.12.2018 oznámil žalovanej, že pristúpi k zosplatneniu úveru a zároveň ju vyzval na úhradu dlžnej sumy vo výške 3.824,70 Eur s príslušenstvom. Žalobca v konaní žiadal priznať sumu pozostávajúcu z nezaplatenej istiny 3.657,03 Eur, nezaplatených úrokov vo výške 103,39 Eur, úrokov z omeškania vo výške 1,42 Eur, úroku vo výške 8,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 3.657,03 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny vo výške 3.657,03 Eur a nezaplatených úrokov vo výške 103,39 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia, poplatky za poistenie vo výške 2,86 Eur a náhrady trov konania titulom neuhradenia zostatku poskytnutého úveru.

21. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnené úroky vo výške 8,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 3.657,03 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia, tieto súd nepovažoval za dôvodné a v tejto časti žalobu zamietol. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.06.2015, sp. zn. 6Co/190/2014, podľa ktorého splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí

v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, dispozície s ktorými sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

22. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto podstatnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce ku skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd by týmto podporoval stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov.

23. Uvedenou úvahou sa súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že ak jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednaná dovolával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

24. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, keď si žalovaná svoje povinnosti ako dlžník zo spotrebiteľskej zmluvy neplnila, súd ju v zmysle citovaných ustanovení zákona zaviazal na zaplatenie sumy 3.764,7 Eur (z toho istina vo výške 3.657,03 Eur, úrok z úveru ku dňu zosplatnenia úveru vo výške 103,39 Eur, úrok z omeškania vo výške 1,42 Eur a poplatky za poistenie vo výške 2,86 Eur).

25. Nakoľko sa žalovaná dostala s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd ju zaviazal v zmysle citovaného ustanovenia zákona aj k zaplateniu žalobcom uplatnených úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.657,03 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov vo výške 103,39 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia. Priznaná výška úrokov z omeškania je v súlade s § 3 a § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. - k uplatnenému dňu omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,5 % + 8 percentuálnych bodov.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko súd zamietol žalobu len v časti uplatnených úrokov výške 8,90 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.657,03 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo, na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).